

Københavns Kommune
Borups Allé 177
2400 København NV

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Øst
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

29. marts 2023

Afgørelse

Vi sender her den afgørelse, som vi oplyste om på vores tilsynsbesøg den 22. marts 2023 hos Københavns Kommune på arbejdsstedet Thomas Koppels Allé 10, 2450 København SV. Vi talte med skoleleder Torben Højman Jensen, KKFO-leder Inge Larsen, souschef Simone Schjeltved, TR-suppleant Nynne Isager Thomsen, arbejdsmiljørepræsentant Marie-Louise Jensen og arbejdsmiljørepræsentant Madeleine Reffs.

Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Kristina Gyldholm Møller og tilsynsførende Maria Blankholm Gyldenkvist.

Sag

20170040551/108

Ansvarlig:

Kristina Gyldholm
Møller

CVR 64942212

P 1003254799

Side 1/6

Strakspåbud

Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres, så risikoen for vold ved alenearbejde med elev X på Strandparkskolen effektivt imødegås. Kan den særlige risiko for vold ikke imødegås, må de ansatte ikke arbejde alene.

I skal efterkomme påbuddet **straks**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 5. april 2023** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Arbejdstilsynet vurderer, at alenearbejde medfører en særlig risiko for vold, og at virksomheden ikke i tilstrækkeligt omfang har imødegået risikoen.

Ved vold forstås fysisk vold i form af angreb mod legemet og psykisk vold i form af trusler og anden krænkende adfærd, herunder chikane.

Ved alenearbejde forstås, at man under arbejdets udførelse ikke kan ses eller høres af andre fra virksomheden uden brug af tekniske hjælpemidler.

Vi vurderer, at alenearbejdet med elev X i [REDACTED] på Strandparkskolen ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

I vurderingen lægger vi vægt på følgende:

- At der dagligt forekommer alenearbejde med elev X, som er [REDACTED]
[REDACTED] Alenearbejdet forekommer primært om morgenen i tidsrummet fra kl. 7-8, men også på andre tidspunkter i løbet af dagen.
- At ansatte udsættes for voldsepisoder i arbejdet med elev X, herunder er der eksempler på, at eleven har taget kvælertag på ansatte, hvor eleven ikke vil give slip igen.
- At elev X har en udadreagerende og voldelig adfærd, hvor det kan være svært for de ansatte at forudsige, hvad [REDACTED] kan finde på, og der har været eksempler på, at eleven har smadret alt omkring sig.
- At alenearbejdet øger risikoen for, at ansatte udsættes for vold, fordi ansatte ikke kan få tilstrækkelig hurtig og effektiv hjælp, hvis de skulle blive udsat for vold, idet der ikke altid er kolleger i nærheden, der hurtigt og effektivt vil kunne hjælpe med at afværge faren. Der er tidspunkter på dagen, hvor der ikke er andre kollegaer i lokalet eller i de tilstødende lokaler og ikke sikkerhed for, at nogen vil kunne høre én, hvis man råber.
- At alarmsystemet ikke fungerer effektivt nok til at sikre tilstrækkelig hurtig og effektiv hjælp i sådanne situationer. Der er en ringeklokke i lokalet, som ansatte skal trykke på, hvis de oplever sig truet, men klokken ringer i de tilstødende to lokaler, hvor der ikke nødvendigvis er nogen ansatte til stede. Der har således været situationer, hvor ansatte har ringet på klokken, uden at der kom nogen. Derudover har de ansatte en messengertråd, hvor de skriver SOS til de andre kollegaer i teamet, hvis de har brug for hjælp. Arbejdstilsynet vurderer imidlertid, at det i situationer, hvor ansatte udsættes for vold, fx kvælertag, er vanskeligt at tilgå en messengertråd på sin telefon, og derfor ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at ansatte kan få den nødvendige hjælp.
- At ansatte under udøvelsen af alenearbejdet har opgaver i forhold til elev X, der er forbundet med en risiko for, at eleven reagerer med vold mod ansatte, fx. når eleven skal skiftes, hvor ansatte er nødt til at komme helt tæt på eleven.

Vi vurderer derfor, at virksomheden i tilrettelæggelsen af arbejdet ikke tager tilstrækkelig højde for den risiko, der er for, at ansatte kan blive udsat for vold under udførelse af alenearbejde.

Utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold øger de ansattes risiko for at blive udsat for vold, der kan føre til belastningsrelaterede sygdomme som angst og depression og i nogle tilfælde posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Der er tale om en betydelig fare i forbindelse med alenearbejde, idet ansatte kan blive udsat for arbejdsrelateret vold, som medfører fysisk eller psykisk skade på kort eller lang sigt.

Vi vurderer, at den fare, de ansatte udsættes for i forbindelse med udførelse af alenearbejde, er så alvorlig, at den skal imødegås straks.

Sagens oplysninger

Virksomheden

Strandparkskolen er en af Københavns Kommunes specialskoler for elever med fysiske og psykiske funktionsnedsettelse under Folkeskolelovens § 20 stk. 2. Strandparkskolen er et helhedstilbud med skole og KKFO.

Skolen har 95 elever, 30 lærere, 33 pædagoger og 21 pædagogmedhjælpere ansat. Alle lærere, pædagoger og medhjælpere arbejder i tværfaglige teams omkring 12 klasser.

Skolens ledelse består af skoleleder, pædagogisk leder med souschef-funktion og pædagogisk leder med KKFO-lederfunktion.

(Oplysninger hentet fra skolens

hjemmeside: <https://strandparkskolen.aula.dk/vores-skole/generel-information-om-skolen>).

Grundlag for påbuddet

Besøg på virksomheden

- Tilsynsbesøg den 22. marts 2023. Fra Strandparkskolen deltog skoleleder Torben Højman Jensen, souschef Simone Schjeltved, KKFO-leder Inge Larsen, arbejdsmiljørepræsentant Madeleine Reffs, TR-suppleant Nynne Isager Thomsen, arbejdsmiljørepræsentant Marie-Louise Jensen og 9 ansatte. Tilsynet var et kontrolbesøg på efterkommelse af tidligere afgivet påbud om vold.

Samtaler med ledelse og ansatte

- Arbejdstilsynet har afholdt 2 gruppesamtaler med i alt 9 ansatte den 22. marts 2023.
- Arbejdstilsynet har afholdt samtale med ledelsen den 22. marts 2023.

Risiko for og forekomsten af arbejdsrelateret vold i arbejdstiden

De ansatte oplyser, at eleverne på skolen overordnet er inddelt i tre spor for hhv. elever med multiple handicap (M-sporet), elever med autisme der også er meget kognitivt udfordrede (Q-sporet) og elever med almen udviklingshæmning, herunder downs syndrom mm. (X-sporet). De oplyser, at der i [REDACTED]

[REDACTED], og arbejdet med eleven er struktureret, så der dagligt er 8 forskellige ansatte sammen med eleven i kortere intervaller op til 1 time og 15 minutter af gangen, da det er belastende for de ansatte at være sammen med eleven i længere tid. Nogle af de ansatte tilknyttet eleven forsøger at undervise en smule, mens andre primært leger med og aktiverer eleven på andre måder.

De ansatte oplyser om elev X at:

- Eleven er [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- Eleven har en udadreagerende adfærd, som kan være svær for de ansatte at forudsige, idet de aldrig helt ved, hvad eleven kan finde på. Fx har eleven flere gange [REDACTED]. De ansatte beskriver, at eleven kan flippe ud og smadre alt omkring sig, og de kan være usikre på, om [REDACTED] fx vil tage deres briller og smadre dem eller andre ting, [REDACTED] kan få fat på. De ansatte oplyser, at de er i konstant alarmeredskab, når de er sammen med eleven.
- Eleven har en meget udadreagerende adfærd overfor de ansatte, som [REDACTED] dagligt niver, tager fysisk fat i og river rundt med. De ansatte beskriver at [REDACTED] kan komme [REDACTED] og tage fat i folk. Eleven har flere gange, og senest for 4 uger siden, [REDACTED]. Det forekommer ligeledes, at eleven river fat i ansattes hår og ikke vil give slip igen, før håret er revet af. De ansatte oplyser, at nogle ansatte er mere udsatte end andre.
- De ansatte har arbejdsopgaver, hvor de er nødt til at komme særligt tæt på elev X, herunder hjælp til [REDACTED], hvilket øger risikoen for, at de bliver udsat for vold. De kan vælge at tilkalde en kollega og være to, når de skal [REDACTED] men det sker ikke altid.

Ledelsen bekræfter, at elev X kan have en meget udadreagerende adfærd, og at eleven fx har taget kvælertag på ansatte. De oplyser desuden, at eleven ikke [REDACTED] men at de har været nødt til at lave et til [REDACTED] da elevens adfærd er så ekstrem.

De ansatte oplyser at:

- Der ikke altid er kolleger i nærheden, der hurtigt og effektivt vil kunne hjælpe med at afværge faren, når elev X bliver voldelig mod dem. [REDACTED], men der er tidspunkter, hvor de ansatte er alene med elev X uden andre kollegaer i rummet eller i de tilstødende lokaler, og hvor der ikke nødvendigvis er nogen der kan høre dem, hvis de råber. Det gælder eksempelvis om morgenen og når [REDACTED]. De ansatte giver udtryk for, at de ofte er alene med elev X i lokalet.
- Alarmsystemet fungerer ikke effektivt nok til at sikre tilstrækkelig hurtig og effektiv hjælp i sådanne situationer. Der er installeret en ringeklokke i rummet, som de ansatte skal anvende, hvis de oplever sig truet. Men ringeklokken ringer i de tilstødende to lokaler, hvor der ikke altid er ansatte til stede. Der har været situationer, hvor ansatte har ringet på klokken uden der kom nogen til hjælp. Derudover har de ansatte oprettet en messengertråd på telefonen, hvor de kommunikerer med deres teamkollegaer i den anden ende af bygning, og skriver SOS, hvis de oplever sig truet, når de er sammen med elev X. De ansatte oplyser, at teamkollegaerne generelt er meget opmærksomme på deres telefon og kommer hurtigt til, hvis kollegaen, der er sammen med elev X, skriver i messengertråden. De giver samtidig udtryk for, at der kan være situationer, hvor det kan være vanskeligt at komme til sin telefon og skrive i tråden, når man er sammen med elev X.

Ledelsen bekræfter, at der er tidspunkter, hvor de ansatte er alene med elev X, men oplyser, at det primært er om morgenen mellem kl. 7 og 8. Det er nyt for ledelsen, at der skulle være længere perioder derudover, hvor de ansatte er alene med eleven.

Ledelsen bekræfter ligeledes, at der har været episoder, hvor ringeklokken ikke har virket, men oplyser, at der også er masser af gange, hvor den virker, og hvor der kommer nogen og hjælper. Ledelsen bekræfter ligeledes, at der er en messengertråd for de ansatte, fordi signalet på ringeklokken ikke kan nå så langt som til klassen, eleven egentligt hører til.

Virksomhedens forebyggende tiltag

Ledelsen oplyser at:

- Man har valgt at [REDACTED], for at der kan være to ansatte til stede det meste af tiden.
- De ansatte er instrueret i, at de altid skal passe på sig selv først, frem for de materielle ting.
- Der lige har været udbudt kursus i nænsom nødværge til alle ansatte i de klasser, der har [REDACTED]
- De for at belaste de ansatte mindst muligt har organiseret arbejdet, så de ansatte er sammen med elev X i kortere intervaller af 45-75 minutter af gangen, hvorefter der skiftes til en anden ansat.
- De ifm. tidsrummet om morgenen fra kl. 7-8, hvor en ansat er alene med elev X, er opmærksomme på personaledekningen og hvem der ellers er på arbejde, så der kan være en plan B i det tidsrum, idet eleven er meget personafhængig.
- De har valgt [REDACTED] til elev X, da de har brug for en [REDACTED], da det fx er for risikabelt at lade eleven komme [REDACTED]

Arbejds-mæssige og personlige konsekvenser

De ansatte oplyser, at de er i konstant alarmberedskab, når de er sammen med elev X, og det er slidsomt.

Anvendte regler

- § 38 stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 29, i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Arbejdstilsynet kan vejlede generelt om metoder til at forebygge arbejdsrelateret vold. Her er der tale om et strakspåbud, hvor I nu og her skal sikre de ansatte mod risikoen for arbejdsrelateret vold i forbindelse med alenearbejde med elev X.

Det kan være hensigtsmæssigt, at I selv finder frem til konkrete og specifikke løsninger til at forebygge risikoen for vold, og at I inddrager ansatte i dette arbejde.

Løsninger, der umiddelbart forebygger risikoen kan fx være:

- Sikre, at ansatte ikke arbejder alene, hvis de ikke har mulighed for at tilkalde hurtig og effektiv hjælp.

- Sikre, at de ansatte altid kan tilkalde hurtig og effektiv hjælp ved risiko for udsættelse for vold, fx ved at sikre, at ansatte altid bærer fungerende alarmer.

I kan læse mere om at forebygge risikoen for vold i AT-vejledningen om vold. Se www.at.dk/d-4-3.

I kan klage over påbuddet

I kan klage over påbuddet til Arbejds miljøklagenævnet. Hvis I ønsker at klage, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. Klage over et strakspåbud har ikke opsættende virkning. Det betyder, at I skal rette jer efter påbuddet, selvom I klager. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejds miljøklagenævnet, som så behandler jeres klage.

Eventuelle konsekvenser af påbuddet

Arbejdstilsynet vil nu vurdere, om der er grundlag for at melde virksomheden til politiet eller give den en bøde. Det er fast praksis, når virksomheden har fået et strakspåbud af denne art.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejds miljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Kristina Gyldholm Møller
Tilsynsførende